

การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”

มหาวิทยาลัยบูรพา

The Development of Creative Writing using the writing process for 6th Grade Students through online learning at Piboonbumpen Demonstration School

Received: 14 June 2022

Revised: 22 September 2022

Accepted: 30 September 2022

ระพิน ชูชื่น, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชธานี

กอบกุล ไชกว้าง, โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

วารี วงษ์ขุนเณร, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

บทคัดย่อ การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งสำหรับทุกคนที่ใช้ในการสื่อสารเรียนรู้ และการประกอบอาชีพ จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการเขียน การสอนการเขียนจึงต้องมีกระบวนการหรือขั้นตอน และกระบวนการสอนเขียนของโรมส์ เป็นหนึ่งกระบวนการสอนที่พัฒนาการเขียนของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 28 คน โดยใช้วิธีการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 2) แบบทดสอบ วัดความสามารถทางการเขียนก่อนเรียน และหลังเรียนเป็นแบบปรนัย แบบอัตนัย และแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล t-test for Dependent เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนของนักเรียนก่อน และหลังใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ ความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้จากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการเขียนของนักเรียนหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ สรุป ได้ 5 แนวทาง ดังนี้ 1) นักเรียนพอใจกับวิธีการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพราะมีขั้นตอนที่ได้ฝึกเขียน มีการประเมินงานหลังการเขียน 2) นักเรียนพอใจวิธีเขียนต่าง ๆ และนำไปใช้

เขียนได้จริงสามารถประเมินงานหลังเขียนได้ 3) นักเรียนเห็นว่าการเรียน ในห้องเรียนออนไลน์ดี ได้ฝึกฝน สืบค้นมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นการกล้าเขียน กล้าพูดตอบ คำถาม และกล้าแสดงออก 4) นักเรียนชอบการเขียนออนไลน์ เพราะตนเองได้รู้ว่าชอบหรือไม่ชอบเนื้อหาบทเรียนการเขียนอะไร มีประโยชน์อย่างไร และเลือกเอาไปใช้ในการเขียนได้ 5) นักเรียนส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 95 ชอบการเขียน สร้างสรรค์ด้วยวิธีการสอนในออนไลน์เพราะความสะดวกสบายในการเรียน สื่อที่ใช้สอน การสืบค้น และใช้ เทคโนโลยี มีนักเรียนส่วนน้อย ร้อยละ 5 ที่มีปัญหาเรื่องอินเทอร์เน็ตช้า ไม่มีเครื่องพิมพ์เอกสาร

คำสำคัญ: การเขียนสร้างสรรค์, กระบวนการเขียน, การเรียนออนไลน์

Abstract Writing is a critical skill for anyone who learns to communicate. And careers need to develop writing skills. Teaching writing must have a process or procedure. And Reims' Writing Model in teaching is one of the teaching processes that improve students' writing. The goals of this study were to 1) compare whether students' creative writing skills improved after adopting the writing process of sixth-graders through online learning and 2) examine sixth-grade students' attitudes toward the growth of creative writing through the use of online learning. A sample group of 28 sixth-grade students was selected using a purposive sampling method. The tools used for collecting data are lesson plans and an ability test for creative writing skills, consisting of 30 multiple-choice questions and interviews—the dependent t-test for dependent samples. Students' opinions for developing writing from interviews use content analysis, frequency distribution, and percentage (%) to measure students' ideas.

1. According to the statistically significant results, the students' creative writing abilities improved due to applying the writing process to sixth-grade students through online learning. 01 2. The results of the analysis of the interviews of grade 6 students can be summarized as follows: 1) Most students agreed that employing Reims' writing model to teach creative writing was compelling. Since there are procedures for writing that students have practiced, the post-writing tasks were written and evaluated by students. And with online writing instruction, students write well. 2) Most students have mastered the skill of writing, have done so, and can evaluate their work after doing so. 3) Practice writing in the online classroom, searching, being confident when commenting, writing, speaking, answering questions, and writing confidently. 4) Students know the aspects of the writing lesson they enjoy, the material they are learning, and how they might use it in the real world. 5) Most students prefer online teaching methods for creative writing due to the convenience of the learning resources utilized for instruction,

searching, and technology use. On the other hand, some students had no printer, Wi-Fi was slow, and the internet had no signal.

Keywords: creative writing, writing process, online learning

บทนำ

วิชาภาษาไทยถือเป็นวิชาพื้นฐานที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ก่อนนำไปต่อยอดในรายวิชาอื่น ๆ เนื่องจากต้องอ่าน เขียนภาษาไทยได้ก่อน จึงจะสามารถเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ ได้ดังนั้นในรายวิชาภาษาไทยผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดทักษะสำคัญ 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะทั้งหมดล้วนเกี่ยวข้องกับการสื่อสาร อันเป็นเครื่องมือสำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยทักษะการเขียนกล่าวได้ว่าเป็นทักษะที่สื่อสารได้ยาก เพราะตัวอักษรไม่มีเสียงไม่มีท่าทางประกอบเวลาผู้รับสารได้อ่านสาร (ณัฐธินา จิตตะคาม 2561,10) การเรียนการสอนภาษาไทยต้องอาศัยทักษะพื้นฐานที่สัมพันธ์กัน 4 ทักษะ การเขียนถือว่าเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น เพราะการจะเขียนได้ดีต้องมีความสามารถในการคิดการใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารให้ถูกต้อง และเหมาะสมตามชนิดของเรื่องที่จะเขียน ในปัจจุบันการใช้ภาษาไทยมีปัญหาทั้งด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเป็นปัญหาที่พบทั้งในระดับชาติ และในระดับโรงเรียน สะท้อนให้เห็นได้จากผลสอบ O-NET ของวิชาภาษาไทย ในระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test ; O - NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับประเทศมีคะแนนเท่ากับ 56.20 โดยเฉพาะผลสอบด้านการเขียนที่ประเมินตามมาตรฐาน การเรียนรู้ และตัวชี้วัด “มาตรฐานท 2.1 เป็นเรื่อง การเขียนการใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร สร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการเขียน” มีคะแนนเท่ากับ 58.27 เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับคะแนน O-NET ของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา วิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 62.96 เห็นได้ว่าคะแนนสอบ O-NET วิชาภาษาไทยของโรงเรียนมีความแตกต่างกันไม่มาก และยังอยู่ในระดับปานกลาง (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2564, หน้า 24) สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยให้มากขึ้นโดยเฉพาะการเขียนซึ่งเป็นสาระ การเรียนรู้หนึ่งในรายวิชาภาษาไทย ซึ่งอาจจะส่งผลต่อความสามารถทางการเรียนของนักเรียนได้ ประกอบกับโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ในระดับประถมศึกษาที่มีห้องเรียนแบบสองภาษา ที่มีบางห้องเรียนมีนักเรียนต่างชาติเข้าเรียนร่วม ดังนั้นความสามารถทางด้านภาษาไทยของนักเรียนในห้องที่มีนักเรียนต่างชาติ การสอนภาษาไทยอาจพัฒนาได้ช้ากว่าห้องเรียนที่เป็นนักเรียนไทยทั้งชั้น ทั้งนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าการพัฒนาการเขียนนอกจากจะช่วยในเรื่องการเขียนแล้ว ยังพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้ ด้านการคิด การแสดงออกทางความรู้ ความรู้สึก จินตนาการของนักเรียนด้วยเช่นกัน การสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญต่อการศึกษา ตรงกับความตระหนักของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดเรื่องการเขียนไว้เป็นเนื้อหาในหลักสูตรในด้านงานวิจัยการเรียนการสอนยังพบปัญหาเกี่ยวกับการเขียนว่านักเรียนไม่ชอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้เขียนมาก ๆ ปัญหาในด้านตัวผู้สอน และครูผู้สอน ยังไม่ได้จัดกิจกรรม

การเรียนการสอนที่เน้นทักษะทางการเขียนเพียงพอกับผู้เรียน ครูผู้สอนยังไม่ได้ให้ความสำคัญสำหรับการฝึกทักษะในการเขียนให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ทัศนคติวิจารณ์เรื่องที่อ่าน นอกจากนั้น ยังขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดกิจกรรมกระตุ้นหรือดึงดูดใจให้ผู้เรียนอยากเขียนการสอนนักเรียนในยุคศตวรรษ 21 ต้องสอนให้สนุกสนาน และยังคงไว้ด้วยเนื้อหาในหลักสูตร (บุญญาพร ทองจันทร์, 2560, หน้า125)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่กระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคระบบ เศรษฐกิจ ฐานความรู้ จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ผู้เรียนมีทักษะ การคิดมีวิธีการแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง และสร้างสรรค์จึง เป็นสิ่งสำคัญ (จินตวิทย์ คล้ายสังข์ และ เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม, 2562) ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้สะดวก ง่ายหลากหลายช่องทางสามารถ รับรู้ได้ด้วยการอ่าน ฟัง ดู มีการนำเสนอในรูปแบบอักษร รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหวในช่วงของการแพร่ ระบาดของไวรัสโควิด-19 พบว่าการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นวิธีการถ่ายทอดเนื้อหา รูปภาพ วิดีโอ การใช้สื่อหลาย ๆ ประเภท (Multimedia) ผู้เรียนสามารถร่วมกับการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่าน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลายทันสมัย สามารถ เรียนรู้ด้วยตนเองได้ตามความต้องการ ซึ่งการเรียนการสอนแบบออนไลน์มีความจำเป็นมากในปัจจุบัน Care, E. (2018, pp. 3-7).

จากสภาพปัจจุบันและปัญหาที่กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับการสอนการเขียน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมกับความจำเป็นที่ผู้วิจัยต้องจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ตามนโยบาย และวิธีป้องกันการแพร่ ระบาดของโควิด-19 ของสถานศึกษา จึงนำสื่อเทคโนโลยีในโลกออนไลน์มาใช้ร่วมกับเทคนิคการสอน การเขียนแบบเน้นกระบวนการสอนของไรเมส์ ซึ่งมีขั้นตอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนการเขียน (Pre-writing) 2) ขั้นตอนการเขียน (While-writing) 3) ขั้นตอนการเขียน (Post-writing) ผู้เรียนทบทวนงานเขียน เพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน (Reviewing) และส่งครูตรวจกระบวนการพัฒนา การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Raimes, A., & Miller-Cochran, S. (2014) ดังกล่าวข้างต้นจะทำให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ ความเข้าใจ รักในงานเขียน และจะมีการพัฒนาทางด้านการเขียนเพิ่มขึ้นจนสามารถนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนสามารถใช้ประสบการณ์จากการเขียนเป็นเครื่องมือ แห่งการเรียนรู้ต่อไป

คำถามเพื่อการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง เรียนโดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์แตกต่างกันหรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดย การใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

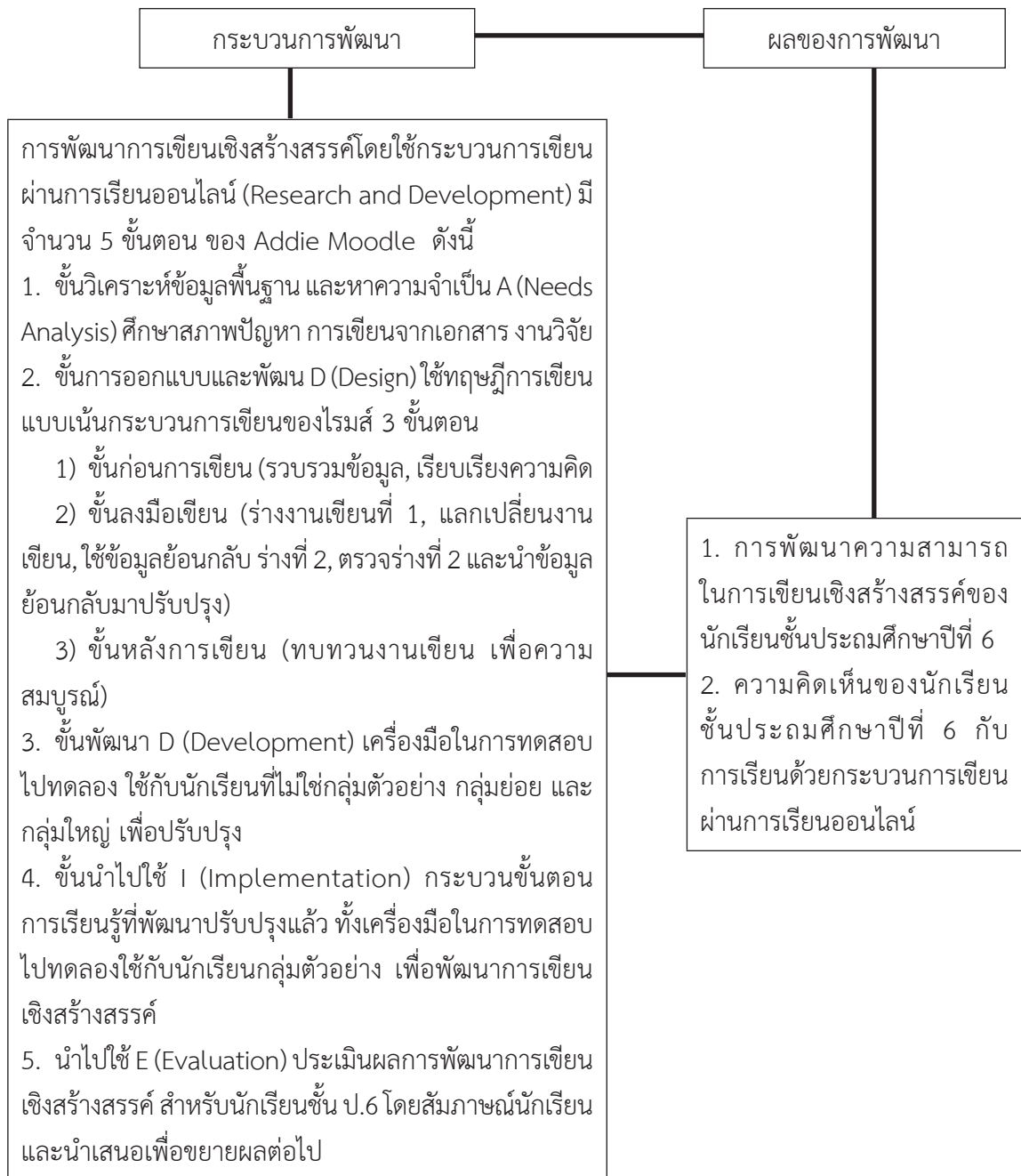
1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ก่อนและหลังเรียนโดยกระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา รวมทั้งหมด 5 ห้องเรียน จำนวน 145 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 28 คน ที่ได้โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 เป็นโปรแกรมสองภาษา ที่มีนักเรียนต่างชาติเรียนร่วม
2. เนื้อหาที่ใช้ในการสอนเพื่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ประกอบบทเรียน มี 4 บทเรียน และจำนวน 10 แผนการเรียนรู้ ได้แก่ การเขียนเรื่องสั้น การเขียนวิเคราะห์ การเขียนตามรูปแบบ (ย่อความ - จดหมาย) และการเขียนสร้างสรรค์
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการวิจัยใช้เวลาในเทอมที่ 2 ปีการศึกษา 2563

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎี และรูปแบบการสอน อันเป็นแผนการทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ โดยวางแผนการจัดองค์ประกอบและงานเกี่ยวกับการสอนอย่างมีจุดหมายที่เฉพาะเจาะจงที่จะให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่องการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนแบบเน้นกระบวนการสอนของ ไรม์ส์ Raimes, A., & Miller-Cochran, S. (2014). มีขั้นตอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนการเขียน (Pre-writing) 2) ขั้นลงมือเขียน (While-writing) 3) ขั้นหลังการเขียน (Post-writing) มาใช้เป็นวิธีการสอนการเขียนเน้นกระบวนการเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการเขียนที่ดีขึ้น

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน รูปแบบของแผนการสอนแบบ 5 E และใช้กระบวนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของไรม์ส์ (Raimes, 1983, p.p.3-23)
2. แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียน แบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ และอัตนัย 2 ข้อ แบบทดสอบปรนัย ได้ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการคำนวณ KR-20 ของ Kuder-Richardson มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง

0.20-0.80 ซึ่งคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.25 - 0.79 วั้จำนวน 30 ข้อ และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ในเกณฑ์ 0.29 - 0.59 วั้จำนวน 30 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

3. แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ จำนวน 5 ข้อ ผลการประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย ในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย Hu 077/2564 รับรอง วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2564 ถึง วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2565

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียน ผ่านการเรียนออนไลน์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/5 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	SD	n	t	p
ก่อนเรียน	30	20.68	3.32	28	5.96**	.000
หลังเรียน	30	24.18	2.57	28		

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 1 ค่า t ที่คำนวณได้มีค่า 5.96 ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าหลังเรียนมีความสามารถในการเขียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียน ผ่านการเรียนออนไลน์ของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่ามีข้อคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการเรียนการเขียนผ่านกระบวนการสอนออนไลน์ ได้ 5 แนวทาง ดังนี้

1) การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ นักเรียนสามารถพัฒนาการเขียนของตนเองได้โดยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่พอใจในวิธีการสอน การเขียน เชิงสร้างสรรค์

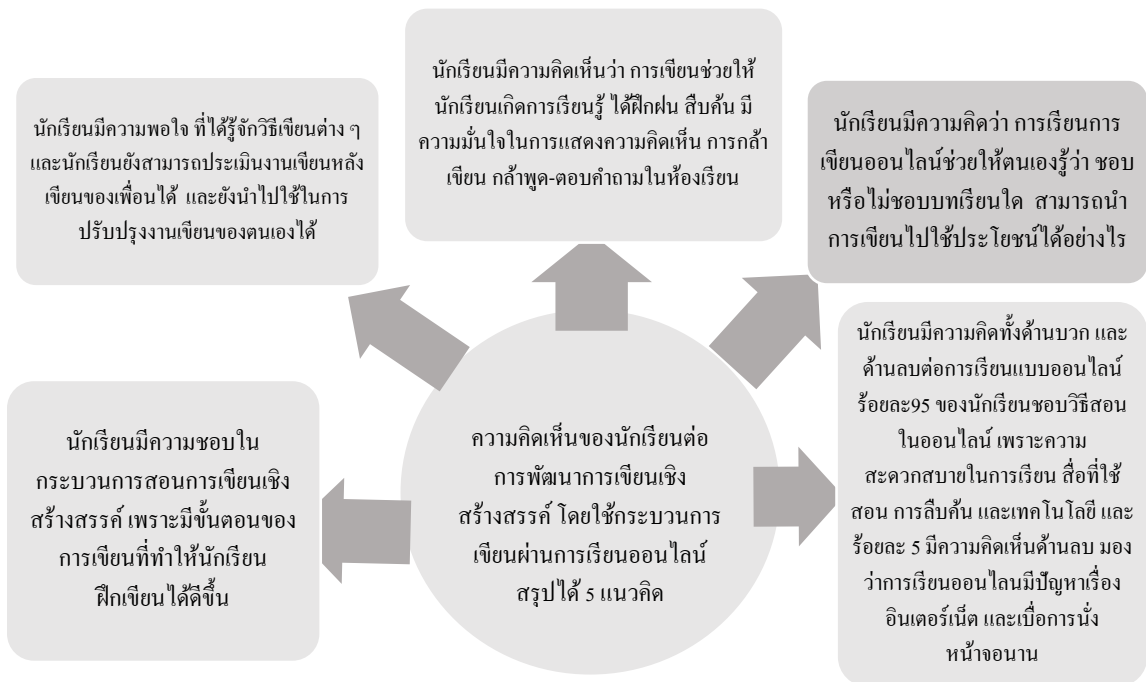
เพราะการใช้กระบวนการสอนการเขียนของโรมส์ มีแบบแผนขั้นตอนในการเขียน (3 ขั้นตอน) ที่ทำให้นักเรียนได้ฝึกเขียน และฝึกประเมินงานเขียนหลังเขียน นักเรียนยังให้ความคิดเห็นว่าการเขียนในระบบออนไลน์ ไม่มีปัญหาต่อการเขียนของพวกตน

2) การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ พบว่าทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้เรียนรู้วิธีเขียนที่ดี สามารถนำไปใช้ในงานเขียนของตน และการที่นักเรียนได้ประเมินงานเขียนหลังเขียน (ขั้นที่ 3 ของโรมส์) ของเพื่อน ๆ เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงานเขียนของตนเองและผู้ไปด้วย

3) การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ พบว่าช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้านการเขียนมากขึ้นเพราะในห้องเรียนออนไลน์ นักเรียนมีโอกาสดูฝึกฝนและสืบค้นหาคำตอบจนนักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น กล้าเขียน กล้าพูดโต้ตอบ และกล้าซักถาม ในห้องเรียนมากขึ้น

4) การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยวิธีการสอนแบบออนไลน์ที่ใช้กระบวนการสอน พบว่าช่วยให้นักเรียนพบว่าความชอบของตนเองที่มีต่อบทเรียนว่าเรื่องใดบ้างเมื่อเรียนไปแล้ว สามารถนำไปใช้ได้อย่างไร เช่น นักเรียนหลายคนชอบบทเรียนเรื่องการเขียนแนะนำตนเอง เพราะมองว่าไปใช้ประโยชน์ในการสมัครเรียนได้ ชอบเรื่องการเขียนเรื่องสั้น เพราะเขียนได้สนุกสนาน ชอบการเขียนจดหมายเพราะสามารถนำไปใช้ในงานเขียนที่ช่วยสังคมได้ (บทเรียนเขียนจดหมายสู่ชายแดน) และการเขียนโน้มน้าว ในขณะที่เดียวกันนักเรียนบางคน ยังพบว่าการเขียนชนิดใดที่ยากสำหรับตนเอง และควรพัฒนาอย่างไร

5) การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยวิธีการสอนแบบออนไลน์ที่ใช้กระบวนการสอน พบว่าความคิดเห็นของผู้เรียนทั้งด้านบวก และด้านลบที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ และที่พบเป็น จำนวนมากถึงร้อยละ 95 คือชอบการเรียนการเขียนสร้างสรรค์ด้วยวิธีการสอนในออนไลน์ เพราะความสะดวกสบาย ในการเรียน สื่อที่ใช้สอนการสืบค้น และเทคโนโลยี และมีส่วนน้อย ร้อยละ 5 ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรียนด้วยออนไลน์เป็นด้านลบคือ เรื่องอุปกรณ์ในการเรียน เช่น ไม่มีปริ้นเตอร์ ไม่มีคอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ช้า บรรยากาศในการเรียนที่ไม่ได้เจอเพื่อนในห้องเรียน จำนวนงานที่รับมามากกว่าเรียนในห้องและการนั่งหน้าจอนาน ๆ

ภาพที่ 2 ข้อสรุปความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นที่อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาคะแนน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยใช้วิธีสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยเทคนิคกระบวนการสอนเขียนของไรม์ส์ ที่มีวิธีการสอนอย่างมีระเบียบแบบแผน มีขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีขั้นตอนที่เน้นการฝึกเขียนอย่างมีขั้นตอน เทคนิคการสอนการเขียนของไรม์ส์ มีขั้นตอนในการเขียนทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนก่อนการเขียน (Pre-writing) 2) ขั้นตอนลงมือเขียน (While-writing) 3) ขั้นตอนหลังการเขียน (Post-writing) (Raimes, A., & Miller-Cochran, S., 2014) การที่ผู้เรียนสามารถทบทวนงานเขียนหลังเขียนจะเป็นการทบทวนความสมบูรณ์ของผลงาน (Reviewing) ซึ่งวิธีการสอนแบบนี้ มีแบบแผนและกระบวนการที่ชัดเจนทำให้นักเรียนเข้าใจหลักการเขียน และองค์ประกอบของการเขียนดีขึ้น การสอนการเขียนของผู้วิจัยจะเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินงานเขียนหลังเขียนของเพื่อน ๆ เสมอ ถือเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเป็นผู้อ่านได้ มีส่วนร่วมกับผู้เขียนด้วย ไม่ว่าจะเป็นการเขียนอธิบายความ หรือการเขียนเรื่องราวที่น่าสนใจ การเขียนโครงเรื่อง การประเมินงานเขียนในชั้นเรียนเป็นวิธีการพัฒนาการเขียนนี้ สอดคล้องกับแนวคิดในหนังสือเรื่อง How to Teach Creative Writing ของ

คริสโตเฟอร์ เทเลอร์ (Christopher Taylor, 2014) ประกอบกับวิธีการสอนที่ทันสมัยที่ผู้วิจัยใช้การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี (Technology-based Learning) โดยการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีระบบขั้นตอน และเนื้อหาที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเขียนและใช้สื่อที่ทันสมัยครอบคลุมวิธีการเรียนที่หลากหลายรูปแบบทำให้ผู้เรียนสนใจ และทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตั้งใจ ไม่เบื่อหน่าย ถึงแม้ว่าบทเรียนของผู้วิจัยจะเป็นเรื่องของการเขียนตามมาตรฐานหลักสูตร พุทธศักราช 2551 ในปัจจุบันแต่ก็ได้ผนวกกับแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ครูต้อง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และครูต้องรู้จักบูรณาการการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องใกล้เคียงกับสภาพชีวิตจริงมากที่สุด นักเรียนสนุกกับการเรียน และเกิดทักษะจากการปฏิบัติ ด้วยตนเอง (วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 141) บทเรียนที่ใช้สอนจึงเต็มไปด้วยสื่อเกมการศึกษา และกิจกรรมบนออนไลน์ รวมทั้งการประยุกต์เนื้อเรื่องในบทเรียนให้นำมาใช้ได้จริงในชีวิตของนักเรียน เช่นการสอนการเขียนประวัติตนเองพร้อมออกแบบการนำเสนอให้เหมาะกับออนไลน์ การเขียนจดหมายส่งไปให้กำลังใจทหารชายแดนภาคใต้ (บทเรียนการเขียนจดหมาย) ทั้งนี้อาจมีผลรวมมาจากการออกแบบ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบสืบเสาะ (5E) ที่เน้นสื่อเทคโนโลยี สื่อดิจิทัล และออนไลน์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนอย่างเป็น ระบบตามขั้นตอน โดยเริ่มจาก 1) ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) 2) ขั้นสำรวจ และค้นหา (Exploration) 3) ขั้นอธิบาย และลงข้อสรุป (Explanation) 4) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) 5) ขั้นประเมิน (Evaluation) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับบทเรียนหรือเนื้อหาสาระในการสอนให้เหมาะกับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันที่นักเรียนต้องเรียนด้วยระบบออนไลน์ ต้องสอนให้สนุกสนาน และยังคงไว้ด้วยเนื้อหาในหลักสูตรเนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตในหลากหลายมิติของคนทั่วโลก ทางด้านการศึกษาจะต้องมีการปรับตัวครั้งใหญ่เช่นเดียวกันรวมทั้งวางแผนการรับมือกับภาวะหยุดชะงักทางการศึกษา (Education Disruption) การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยบูรพา และ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ได้วิเคราะห์ปัจจัย และความเป็นไปได้ของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้ที่ราบรื่นและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงใช้แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ด้วยไมโครซอฟท์ทีม ที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปได้ตามปกติ (วิทยา วาโย, และคณะ 2563, หน้า 285-298) การสอนทักษะทางด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบออนไลน์ ไมโครซอฟท์ทีม (Microsoft Teams) เป็นแพลตฟอร์มที่มีคุณสมบัติที่ครบถ้วนในโปรแกรมเดียว ทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพ เพราะสามารถสื่อสารกับนักเรียนได้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม โปรแกรมยังมีระบบมอบหมายงานระบบประเมิน และมีพื้นที่สำหรับจัดเก็บไฟล์เอกสารที่ใช้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน นอกจากนี้ไมโครซอฟท์ทีมยังมีโปรแกรม Office 365 ที่รองรับการทำงานของนักเรียน และครูมีความหลากหลายมากขึ้นทำให้ครูและนักเรียนสามารถจัดประชุมแบบออนไลน์ มอบหมาย/ติดตามงาน/การประกาศ และติดตามข่าวสาร ติดต่อสื่อสารในห้องเรียนออนไลน์ได้ รวมทั้งการตัดสินใจคะแนนชิ้นงาน/การบ้าน (สถาบันสหกิจศึกษาและพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไทย - เยอรมัน, 2564 , ออนไลน์) จากคุณสมบัติต่าง ๆ ของโปรแกรม Microsoft Teams ที่กล่าวไปทั้งหมด ทำให้การเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผ่านการเรียนออนไลน์โดยใช้โปรแกรม Microsoft Teams ของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ไม่พบปัญหา และทำให้ความสามารถทางการเขียน

ของนักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียน ตรงกับงานวิจัยของ ทรงภพ ขุนมธูรส และคณะ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยไมโครซอฟท์ทีมส์ ในรายวิชาการวรรณกรรมร่วมสมัย” ที่พบว่านิสิตสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ 1) มีความพึงพอใจโดยรวมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้วย Microsoft Teams ในรายวิชาการวรรณกรรมร่วมสมัยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32, S.D. = 0.68 และ 2) นิสิตมีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอน ในรายวิชาการวรรณกรรมร่วมสมัยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52, S.D. = 0.60) สะท้อนให้เห็นว่านิสิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยแพลตฟอร์ม Microsoft Teams ของอาจารย์ผู้สอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และไม่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในรายวิชาการวรรณกรรมร่วมสมัยมากนัก สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ธนาวัฒน์ ทองแนบ (2020, หน้าออนไลน์) กล่าวว่าเทคโนโลยีทางการศึกษาการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่นแท็บเล็ต และสมาร์ทโฟน ได้มีการปรับปรุงพัฒนาสร้างประสบการณ์ด้านการศึกษแก่นักเรียนและครูซึ่งปัจจุบันมีแอปพลิเคชันทางการศึกษาจำนวนมากบน App Store, Google Play Store และรวมทั้งของ iPad ที่ครอบคลุมทุกวิชา ทั้งทางด้านภาษาและการคิดคำนวณ ขยายประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนทำให้ผู้เรียนมีการโต้ตอบมากขึ้นมีบทเรียนที่ครอบคลุมหลายหัวข้อหลากหลายรูปแบบของการเรียนรู้ที่จะช่วยให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายของครู และเข้าถึงผู้เรียนทุกประเภทสามารถทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนมากขึ้นทำงานร่วมกันดีขึ้น การทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และตรงกับงานวิจัยของระพิน ชูชื่น (2561) ที่พบว่าการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ไดอารี่ออนไลน์ หลังเรียนมีความสามารถสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนการเขียนโดยใช้ไดอารี่ออนไลน์ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก (4.43, S.D. = 0.69) จากการสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการเขียนยังพบว่า นักเรียน 75% นิยมใช้การเขียนในโทรศัพท์มือถือส่งงานในระบบออนไลน์ ใช้สื่อเทคโนโลยีในการสืบค้นและแชร์งานในระบบ Social Network ไม่นิยมเขียนงานในสมุด การพัฒนาการเขียนสร้างสรรค์ยังเป็นวิธีการพัฒนาความสามารถทางการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ Pawliczak, J. (2015) และ David K. William (2015) ที่พบว่า การสอนการเขียนสร้างสรรค์เป็นวิธีการพัฒนาการเขียนที่ดีที่สุดของนักเรียน และยังได้กล่าวว่าการเขียนที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ ความชัดเจนของความคิดเหมือนกับการเขียน ดังนั้นการเขียนจึงทำให้ผู้เรียนฉลาดขึ้นด้วย

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ ของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ข้อค้นพบจากข้อคิดเห็นสรุปได้ 5 แนวทางดังนี้ ข้อค้นพบข้อที่ 1) ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ พบว่า นักเรียนมีความชอบในกระบวนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพราะมีขั้นตอนที่ได้ฝึกเขียนฝึกการประเมินงานเขียนหลังเขียนโดยสมาชิกในห้องเรียนเป็นผู้ประเมินงานเขียนของเพื่อน ๆ ก่อนที่จะนำเสนอครู ทำให้นักเรียนได้ปรับปรุงงานเขียนของตนสอดคล้องกับกระบวนการสอนการเขียนของโรมส์ (ขั้นที่ 3) การที่ผู้วิจัยได้ฝึกฝนให้นักเรียนเขียนตามขั้นตอนที่กำหนด มีขั้นตอนแบ่งเป็นกิจกรรมก่อนการเขียน (Pre-writing)

ระหว่างการเขียน (While-writing) และหลังการเขียน (Post writing) โดยแต่ละขั้นตอนมีจุดประสงค์ชัดเจน ทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนอย่างเห็นได้ชัด และให้นักเรียนตรวจงานเขียนของตนเองก่อนที่จะนำเสนอต่อครูรวมทั้งมีการประเมินงานจากเพื่อนในชั้นซึ่งเป็นกระบวนการขั้นหลังการเขียนจึงทำให้ผู้เรียนรู้จักหรือเห็นข้อบกพร่องของตนเอง และนำไปแก้ไขงานของตนเองได้ ทำให้ทักษะการเขียนของผู้เรียนดีขึ้น (Raimes, A., & Miller-Cochran, S., 2014) ทั้งนี้ผู้วิจัยยังให้ความสำคัญของการตั้งคำถามเป็นตัวกระตุ้น และชี้แนะให้ผู้เรียนแสดงออกถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน และรวมถึงเป็นเครื่องมือในวัดและประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนในระหว่างเรียน เทคนิค Exit ticket ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ประกอบการสอนการเขียนเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้เรียน เพราะรูปแบบของคำถาม หรือข้อคำถามที่สร้างขึ้นเป็นคำถามที่สนับสนุนเนื้อหาในบทเรียน เทคนิคตัวออกเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และเป็นข้อมูลจากนักเรียนที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีขั้นตอนการใช้เทคนิคตัวออกห้องเรียนดังนี้ คือก่อนที่นักเรียนจะเข้าหรือออกจากห้องเรียนออนไลน์ ครูจะมีข้อคำถามให้นักเรียนทุกคนได้สะท้อนข้อมูลจากการเรียนในคาบนั้น ๆ ผ่านระบบข้อความ Messages, Assignments, หรือใน Google Forms โดยใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที นักเรียนสามารถบันทึกคำตอบลงในกระดาษโน้ตทางออนไลน์ในโปรแกรมไมโครซอฟท์ทีม (Microsoft Teams) ทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน และจะตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยดูจากคำตอบของนักเรียนจาก Exit Ticket แล้วนำมาสรุปประเด็นสำคัญจากบทเรียนให้นักเรียนฟังอีกครั้ง (Marshall, 2018) ข้อค้นพบข้อที่ 2) การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์สะท้อนให้เห็นถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รู้จักวิธีเขียนนำไปใช้เขียนได้ และสามารถใช้ในการประเมินงานเขียน หลังเขียนไปใช้ในการปรับปรุงงานของตนเองได้ ทั้งนี้ อาจมาจากการสอนที่ผู้สอนให้ผลสะท้อนกลับ และการให้นักเรียนแก้ไขผลงาน เป็นอีกแนวทางในการใช้การประเมินเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนการตรวจงานของผู้สอนการให้ข้อเสนอแนะ แทนการให้เป็นคะแนนหรือเกรดเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนและครูสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าได้ วิธีการสอนการเขียนที่ผู้วิจัยทำให้นักเรียนเห็นข้อบกพร่อง และนำมาแก้ไขในงานชิ้นต่อ ๆ ไปของนักเรียน รวมทั้งการปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องของนักเรียนเป็นกระบวนการที่ทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนตั้งแต่ต้นจนจบ การได้ปรับแก้งานเขียนมาแล้วสองถึงสามครั้งทำให้ผลงานเขียนดีขึ้นตามลำดับ การตรวจงานเขียนตามรูปแบบการสอนเขียน แบบเน้นกระบวนการนี้ถือทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์มากกว่า การส่งงานให้ผู้สอนตรวจประเมินข้อผิดพลาดนั้น สรุป ข้อค้นพบข้อที่ 3) การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ฝึกฝนสืบค้นมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น กล้าเขียน กล้าพูดตอบคำถามในห้องเรียน และกล้าแสดงออกจากที่ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสอนโดยนำ Exit Ticket มาใช้ร่วมในการสอนในห้องเรียนออนไลน์ จึงทำให้บทเรียน และห้องเรียนมีความสุขสนุกสนานนักเรียนได้ฝึกการถาม-ตอบ ตลอดเวลา ตรงกับงานวิจัยของ Kirzner, R. S., Alter, T. R., & Hughes, C. A. (2021) ที่พบว่า วิธีการสอนโดยใช้ เทคนิค exit ticket ห้องเรียนระดับปริญญาตรี ใช้แนวทางการสอน ผสมผสานการประเมินรูปแบบเทคโนโลยี และเกมการศึกษา Exit Ticket “ตัวออก” เห็นว่านักเรียนเทคนิคการสอน โดยใช้ Exit Ticket ออนไลน์ เป็นกิจกรรม

สนุก ๆ ที่สนับสนุนความมั่นใจ การเรียนรู้ และการเก็บรักษา เนื้อหาในหลักสูตรได้ นอกจากนี้ การใช้เทคนิค ตัวออกห้องเรียนยังเป็นเครื่องมือในการประเมินขั้นต้น ที่ช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนเข้าใจเรื่องที่สอนหรือไม่ และนักเรียนเรียนรู้ได้ดีเพียงใด Exit Ticket นี้ ครูสามารถใช้ได้ทุกวันหรือทุกสัปดาห์ ขึ้นอยู่กับหน่วยการเรียนรู้ ตัวออกที่ดีสามารถบอกได้ว่านักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาเพียงผิวเผินหรือในเชิงลึก เช่นไร นอกเหนือจากนี้ครูสามารถใช้ข้อมูลนี้ เพื่อปรับการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนได้ในครั้งถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับ แบล็ค และดีแลน (Black, P., and D. Wiliam. (1998) ที่ได้อธิบายถึงตัวออกว่าเป็นการตอบกลับสั้น ๆ ที่ครูจัดการให้กับนักเรียนหลังทำกิจกรรม (เช่นการทดลองในห้องปฏิบัติการ) หรือช่วงเรียน เป็นโอกาสให้ครูได้ซักถาม เสริมการคิดของนักเรียนโดยไม่กระทบต่อเกรด ให้ข้อเสนอแนะเป็นรายบุคคล และระบุความต้องการการเรียนรู้หรือการปรับเปลี่ยนแผนการสอน สรุปข้อค้นพบข้อที่ 4) จากการพัฒนาการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ ทำให้นักเรียนทราบว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบบทเรียนหรือเนื้อหาที่เรียนอะไรบ้าง มีประโยชน์และเอาไปใช้ได้อย่างไร เช่นนักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรื่องการเขียนแนะนำตนเอง รองลงมาเรื่องการเขียนเรื่องสั้น การเขียนจดหมาย การเขียนโน้มน้าว ทั้งนี้ผู้เรียนหลายคนยังพบว่าบทเรียนหรือเนื้อหาใดในการเขียนที่ยากสำหรับตนนั้นมีเนื้อหาอะไร และจะพัฒนาการเขียนของตนอย่างไรซึ่งผลของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความยากง่ายของของบทเรียน หรือเนื้อหาของการเขียนที่ตนเองได้เรียนนั้นช่วยให้นักเรียนได้รู้ข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการเขียนของตนถึงแม้ว่าการสอนในบทเรียน จะมีหัวข้อในการประเมินงานของเพื่อนและนักเรียนเห็นข้อผิดพลาดในการเขียนของคนอื่นซึ่งง่ายกว่าความผิดพลาดของตน การเรียนรู้ที่จะจับข้อผิดพลาด และจุดอ่อนของตัวเองจะช่วยให้นักเรียนปรับปรุงงานเขียนของตน และความสำเร็จที่มากขึ้นตรงกับความคิดเห็นของ เซอรี เบลล์ (Cheryl E. Ball. (2017) ที่ได้กล่าวว่าการแก้ไขการเขียนไม่ใช่สัญญาณของความอ่อนแอหรือการขาดประสบการณ์ หรือจะเป็นการเขียนที่ไม่ดี เพราะว่างานเขียนก็คือการเขียน ยิ่งผู้เขียนได้มีโอกาสทบทวน แก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง จากคำแนะนำของผู้อ่านยิ่งดี สำหรับนักเขียนการเขียนคือการคิด แม้การเขียนและการแก้ไขอาจไม่สามารถแก้ไขกับผู้เขียนทุกคน เพราะผู้เขียนแต่ละคนจะมีมุมมองหรือความเชื่อที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความสามารถในการ เขียนของตนเอง แต่ถ้าผู้เขียนสามารถระบุประเด็นในการเขียนของตนเองที่เป็นปัญหาได้ ก็จะหาทางแก้ปัญหาได้ และเป็นโอกาสในการพัฒนาการเขียนของตนต่อไป ทั้งนี้การแก้ไขอาจเป็นงานที่ยาก แต่ก็คุ้มค่าสำหรับผู้เขียน เมื่อเอาชนะอุปสรรคและความยากลำบากจนทำงานเขียนของตนสำเร็จ สรุปข้อค้นพบข้อที่ 5) การพัฒนาการสอนเชิงสร้างสรรค์ โดยวิธีการสอนแบบออนไลน์ที่ใช้กระบวนการสอนการเขียน ช่วยให้ทราบความคิดเห็นของผู้เรียนทั้งด้านบวก และด้านลบ ที่มีต่อการเรียนแบบออนไลน์ และที่พบเป็นจำนวนมาก ร้อยละ 95 คือชอบการเขียนสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการสอนในออนไลน์ เพราะความสะดวกสบายในการเรียนสื่อที่ใช้สอน การสืบค้น และเทคโนโลยี และความคิดเห็นที่ตรงกันข้าม คือนักเรียนบางส่วนมองว่าการเรียนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิดที่ผ่านมา มีนักเรียนบางส่วนมีปัญหาเรื่องอุปกรณ์ในการเรียน เช่นไม่มีปรีเตอร์ ไม่มีคอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ช้า บรรยากาศในการเรียนที่ไม่ได้เจอเพื่อนในห้องเรียนจำนวนมากที่รับมีมากกว่าเรียนในห้อง และการนั่งหน้าจอนาน ๆ รู้สึกเบื่อได้ ความคิดเห็นของนักเรียนที่ชอบวิธีการเรียนแบบออนไลน์เป็นเหตุผลที่สอดคล้องกับงานวิจัยด้านการสอนการเขียนของ Topacio, K. N. M. (2018) ที่มีจุดมุ่งหมาย

เพื่อต้องการทราบประสิทธิภาพของการเขียนเรียงความโดยใช้วิธีสอนด้วยการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ เช่น ซอฟต์แวร์การจัดการการเรียนรู้ (LMS) ของนักเรียน ESL ในกรณีที่ใช้วิธีสอนแบบออนไลน์ เปรียบเทียบกับการสอนแบบเดิมในห้องเรียน ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในด้านเนื้อหาของการเขียนไม่มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญระหว่างประสิทธิภาพการเขียนเรียงความโดยรวมก่อนและหลังของกลุ่มที่ได้รับการสอนการเขียนออนไลน์ และกลุ่มที่ได้รับการสอนในชั้นเรียน แต่ในการวิเคราะห์องค์ประกอบของการให้คะแนนการเขียนในแต่ละรายการ และจากการสัมภาษณ์กลุ่มของผู้เรียน ทำให้ผู้วิจัยทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของการสอนแบบออนไลน์ ว่านักเรียนชอบและเห็นประโยชน์ของการสอนในระบบออนไลน์ ในด้านการหาแหล่งข้อมูล การแสดงความคิดเห็น และความสะดวกต่อการลดปัญหาเรื่องเวลา และมีความกล้าจะพูด ได้ตอบกลับโดยตรง มากกว่าการเรียนในชั้นเรียน อย่างไรก็ตามนอกจากนี้ยังพบว่าการขาดนิสัยการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถเป็นอุปสรรคต่อการสอนออนไลน์ได้เช่นกัน การสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้วิจัย ถึงแม้จะเป็นการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นกลุ่มทักษะที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ ผิดกันจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ย่อมมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริงในด้านการเขียน ให้เรียนรู้การเขียนสะกดตามอักขรวิธีการเขียน สื่อสารโดยใช้ถ้อยคำ และรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียนซึ่งรวมทั้งการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงาน ชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ ในการสอนในห้องเรียนเป็นหลัก แต่เมื่อนำเนื้อหาที่กำหนดมาสอนในออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ที่ผู้เรียนต้องศึกษาอยู่แต่ในที่พัก และเรียนในระบบออนไลน์ย่อมทำให้ผู้เรียนบางส่วนมีปัญหาเรื่องอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ในการเรียน ทำให้อาจเกิดความรู้สึกเบื่อและไม่อยากเรียน ตรงกับรายงานวิจัยของรายงานการศึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ที่พบว่าผลกระทบทางลบต่อระบบการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีปัญหา อุปสรรค ดังนี้ ด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการสื่อสารไม่เพียงพอ และสัญญาณไม่เสถียร นักเรียนและผู้ปกครองต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเตรียมจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ การเรียนออนไลน์ ทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบ และมีความกังวลต่อผลการเรียน และนักเรียนเหนื่อยล้าเนื่องจากต้องมีการเรียนชดเชย เวลาที่ขาดหายไป ซึ่งสถานการณ์ (เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564) การเปลี่ยนแปลงการศึกษาในครั้งนี้ จะเกิดการปรับตัวโดยมีการคิดค้นพัฒนาการเรียนรู้สิ่งใหม่ โควิด-19 จะเป็นการเตือนให้เราเกิดการตั้งรับ ตื่นตัว และสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเทคโนโลยีให้มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการเรียนการสอนออนไลน์ในอนาคตนั้นไม่ใช่เรื่องที่ไกลตัวอีกต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบใดก็ตาม สิ่งที่เห็นได้ชัดเจน คือการเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องยอมรับและเรียนรู้ไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งในการเรียนการสอนออนไลน์ ครูผู้สอนเห็นว่าการเรียนการสอนออนไลน์ ยังไม่สามารถทดแทนการเรียนการสอนแบบห้องเรียนจริง ๆ ได้ ไม่ใช่ทุกวิชาจะสามารถเปลี่ยนมาสอนแบบออนไลน์ได้ทั้งหมด ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการสอน เพราะห้องเรียนออนไลน์ยังทดแทนไม่ได้ คือ “การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน” ทั้งอาจารย์ผู้สอนทั้งผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนซึ่งถือเป็นหัวใจของการเรียน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” โดยใช้กระบวนการเขียนผ่านการเรียนออนไลน์ โดยที่ทางโรงเรียนได้จัดให้ใช้โปรแกรมการสอนออนไลน์ของไมโครซอฟท์ทีม (Microsoft Teams) ดังนั้นเพื่อให้การสอนประสบความสำเร็จมากขึ้น ผู้สอนควรเตรียมตัวเรื่องการใช้โปรแกรมการเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรมดังกล่าวให้เกิดความชำนาญ สะดวกสบาย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. จากผลการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า นักเรียนชอบเรียนการเขียนโดยใช้กระบวนการสอนการเขียนของไรส์ม โดยเฉพาะในขั้นตอนที่ 3 (ประเมินหลังเขียน) ดังนั้นควรหาโอกาสให้นักเรียนฝึกเขียนและส่งผลงานเขียนให้มากขึ้น โดยให้มีโอกาสแชร์หรือแสดงชิ้นงานที่ดีเป็นตัวอย่างแก่เพื่อน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินผลงานเขียนของเพื่อนนักเรียนมากขึ้น

3. เนื่องจากขั้นตอนของการสอนใช้วิธีสอนแบบออนไลน์ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนมากกว่าปกติ ในเรื่องของความรับผิดชอบ โดยเฉพาะในเรื่องของงานและการบ้านของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาการเขียนชนิดอื่น ๆ เช่นการเขียนโน้มน้าว การเขียนบทความ และเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนโดยใช้กระบวนการเขียนของไรส์มกับวิธีสอนการเขียนแบบอื่น

2. ควรมีการนำกระบวนการสอนการเขียนของไรส์มไปพัฒนาโดยใช้ร่วมกับสื่อการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 ที่เหมาะกับนักเรียนในระดับต่าง ๆ

3. ควรทำการศึกษาวิธีสอนการเขียนในรูปแบบอื่น ๆ ด้วย เช่น การสอนแบบผสมผสานที่สามารถพัฒนาการเขียนได้ทั้งแบบการสอนออนไลน์ และออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

- เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ. (2564). รายงานการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- จินตวิทย์ คล้ายสังข์ และ เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม. (2562). รื้ออบวัฒนธรรมจากห้องเรียนเสมือนจริง: การออกแบบระบบจากงานวิจัยสู่แนวปฏิบัติ. วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 47(1), 42-62.
- ณัฐนิชา จิตตะคาม. (2561). การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ระพิน ชูชื่น. (2561). รายงานการวิจัยการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้ไดอารีออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. คณะศึกษาศาสตร์ โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญกุล, และฉัตรสุตา กานกายนต์. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. *Regional Health Promotion Center 9 Journal*, 14(34), 285-298.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2563). *รายงานประจำปี 2563 (ANNUAL REPORT 2020)*. กรุงเทพฯ: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2560). *กระบวนการทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาในยุคดิจิทัล*.แพร่: ห้างหุ้นส่วนจำกัดแพร่ไทยอุตสาหกรรมพิมพ์.
- บุญญาพร ทองจันทร์. (2560). ปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) ปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม). *วารสารช่อพะยอม*, 28(1), 125-133.
- Care, E. (2018). *Twenty-first century skills: From theory to action*. In *Assessment and Teaching of 21st Century Skills*. Washington: Springer.
- Cheryl E. Ball. (2017). *BAD IDEAS ABOUT WRITING*. West Virginia: Digital Publishing
- David K. William. (2015). *How Writing Makes You Smarter*. Retrieved from <https://webwriterspotlight.com/how-writing-makes-people-smarter-backed-by-science>
- Kirzner, R. S., Alter, T. R., & Hughes, C. A. (2021). Online Quiz as Exit Ticket: Using Technology to Reinforce Learning in Face to Face Classes. *Journal of Teaching in Social Work*, 41, 151 - 171.
- Pawliczak, J. (2015). Creative Writing as a Best Way to Improve Writing Skills of Students. *English Teaching*, 12, 347-352.
- Raimes, A., & Miller-Cochran, S. (2014). *Keys for Writers with Assignment Guides*. USA: Cengage Learning.
- Taylor, C. (2014). *How to teach creative writing*. Retrieved from <https://www.wikihow.com/Teach-Creative-Writing#References>
- Topacio, K. N. M. (2018). Exploring the use of online educational platform in teaching writing among ESL students. *Journal of Language and Linguistic Studies*, JLLS Mart 2018 Sayısı, 86-101.